

ÅRSMELDING 2018

LILLESAND BY- OG SJØFARTSMUSEUM

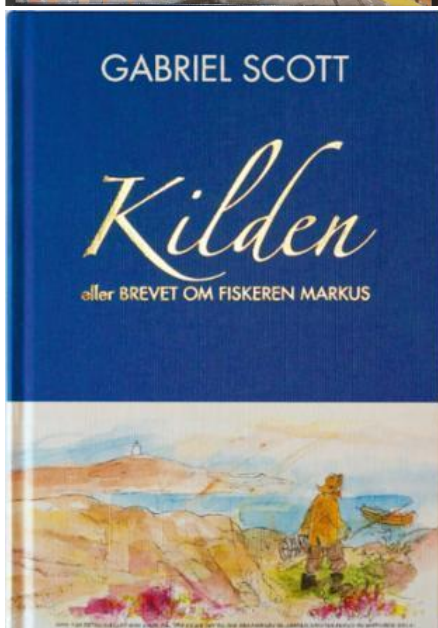
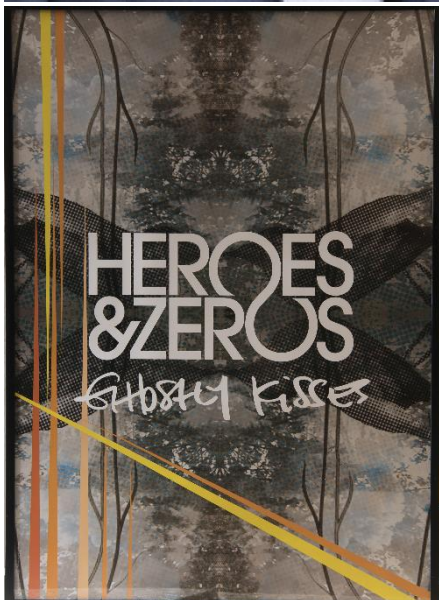
I 2018 avdekket utstillingen «Lilles'ART – kunstnerkommunen» at kunstnere med tilknytning til Lillesand var langt flere enn antatt. Forfattere, musikere, filmskapere, billedkunstnere – mange av de største navn i Norges kunst- og litteraturhistorie har vært på korte og lange opphold i kommunen. Mange ferierte på pensjonatene, år etter år, og for første gang kunne vi se pensjonatene under ett, så som Kvanneid, Furuheim, Brekkekjær og Jomfru Gulbrandsens Hotell.

Kunstnernavn med tilknytning til Lillesand:

Hans Fredrik Gude, Knut Hamsun, Gabriel Scott, Vilhelm Krag, Niels Kjær, Christian Krohg, Oda Krohg, Thorvald Erichsen, Gunnar Reiss-Andersen, Astrid Welhaven Heiberg, Axel Revold, Lillebil Ibsen, Tancred Ibsen, Nordahl Grieg, Arnulf Øverland, Aage Storstein, Reidar Fritzvold, Ferdinand Finne, Arnardo, Benny Anette Motzfeldt, Fred Robsahm, Erik Diesen, Inger Hagerup, Anne Cath. Vestly, Johan Vestly, Erik Bye, Kjell Askildsen, Rolf Løvland, Heroes & Zeroes, Margrethe Robsahm, Frank Brunner, Else Rønnevig, Ronald Jakobsen, Morten Harket og mange, mange flere!

At Lillesand by- og sjøfartsmuseums Venner fikk Lillesand kommunes frivillighetspris var en highlighter i 2018 – og veldig fortjent! De frivillige gjør en fenomenal innsats på mange forskjellige vis.

At vi i tillegg fikk besøksrekord med 10.332 gjester, gjorde 2018 til et gullår for museet.

BESØK:

Vi har hatt besøk av turister fra alle verdenshjørner og lokale lillesandere, mange skoleklasser, hyttefolk, cruise- og konferansegjester og flyktninggrupper.

Rekord: Totalt har vi i 2018 hatt **10.332** besøkende, som er rekord i museets historie. I 2017 hadde vi 9.793 gjester totalt. Blant våre besøkende var det **863** registrerte barn og unge. Til mange arrangementer blir ikke barn notert spesielt, så antallet er høyere enn oppgitt.

Besøkstelleren i hovedmuseet viste **17.590** besøkende, etter å ha vært dividert på 2 for inn og ut besøk. Vi har ikke tellere i de øvrige utstillingsstedene.

Besøkstellere er et normalt registreringsverktøy i både museumsverdenen og på biblioteker, men vi mener den manuelle registreringen er mer nøyaktig og holder oss derfor til den, selv om det hadde vært fristende å bruke telleapparatets tall.

www.lillesandmuseet.com

Museets hjemmeside, har hatt **119.978** klikk i 2018. Siden blir stadig mere omfattende og har nå over 200 undersider. Besøkene på hjemmesiden går ned i forhold til tidligere, noe som jeg tror er en generell trend.

www.facebook.com/Lillesandmuseet

Mange besøker museets side på Facebook. Denne siden har nå **624 'likes'** og **640** følgere, og nye kommer stadig til, uten markedsføring.

På Facebook har vi en egen side for Museumsvenner med **534** medlemmer:

www.facebook.com/groups/277364898969756/

Den opprinnelige siden til Lillesand by- og sjøfartsmuseums Venner hadde **220** medlemmer, den er blitt slettet for å unngå forvirring.

OMVISNINGER

Vi har hatt **251** omvisninger gjennom 2018, de fleste i sommersesongen, men også i de andre månedene i året. **26** skoleklasser har fått innføring i Lillesands historie. Disse kommer alltid gratis inn.

ÅRETS GANG

Det skjedde mye gjennom året: Det ble blant annet laftet en ny vegg i museumsbakgården, et imponerende arbeid på gammelmåten med øks (bile!), siden den opprinnelige tømmerveggen var råttent. Det medførte igjen til at seilmaker- og blokkmakerverkstedet måtte bygges opp fra nytt av med god hjelp fra sommerguide Frode A. Røsstad. Han har stort kjennskap til seilskutearbeid og fikk de tre 16åringene som var utplassert fra kommunen i sving.

Det var filminnspilling på museet i forbindelse med opptak til «8.april 1940», da det tyske troppe-transportskipet «MS Rio de Janeiro» ble torpedert utenfor Lillesand. Museumsbakgården fikk i den forbindelse både besøk av politifullmektig Onsruds politibil og en hest, foruten yrende liv.

16.juni var det åpning for museumssesongen med ordfører og Jo Vestly, sønn av Anne-Cath. Vestly, som hovedtaler. Han fortalte om sine sommerferier i Lillesand fra 1950-tallet og utover, skrevet spesielt til museets utstilling: «Lilles'ART – kunstnerbyen». Utstillingen avdekket det overraskende høye antall kunstnere med tilknytning til kommunen gjennom tidene. Moro å høre at flere av Anne-Cath. Vestlys bøker er skrevet i Lillesand.

Professor emeritus Halvard Bjørkvik skrev en egen artikkel om Norge og folkekunst gjennom tidene spesielt til museet. Han fikk museets ærespris, Julveprisen, senere på året.

Halvard Bjørkvik mottok prisen av daværende varaordfører
Jorunn Elisabet Gleditsch Lossius

Seilloftet under laftearbeidet

Seilloftet etter opprydning

Filminnspilling i museumsbakgården

Sesongåpningen

Tre viktige herrer på åpningen

Utover utstillingen i hovedmuseet, med storslåtte lån fra hyttefolk og lillesanderes private skatter, viste vi på Tollboden en utstilling med tittelen: «*Kunstnere ser på kunstnere med tilknytning til Lillesand*» laget av gruppen «Visuelt bedrag».

Tollboden bød også på mange skiftende kunstutstillinger under ledelse av Erlend Helling Larsen og Christian Muri Clemetsen.

I annekset bak Museumsbutikken åpnet vi den 20.juni, etter flere års dugnadsarbeid, opp for *Markusrommet* i samarbeid med Gabriel Scott Selskabet. Rommet er innredet nøyaktig etter boken «*Kilden eller brevet om fiskeren Markus*» av Gabriel Scott.

Videre var det utstillinger om Kaldvell i 3D og innvielse av den gamle landsbybrønnen som ble oppdaget under gulvet bak butikken. Den ble arkeologisk utgravet høsten 2017. Ved hjelp av støtte fra Saint Gobain Ceramic Materials i Lillesand, fikk vi glass over brønnen og innviet den i 2018.

Etnolog Åshild Danielsen

Vinter/vår 2018 hadde museet en praktikant, Åshild Danielsen, som var til stor hjelp for museumsbestyreren. Hun utarbeidet en utstilling om bondeliv i bakgården og holdt foredrag på museet om krisemat. Her ble det også servert smaksprøver. Ellers hjalp hun med klargjøring av museet til sesongen.

Visuelt Bedrag: Svenn Ivar Bjørkavåg, Astrid Marie Eldegard Mindrebø, Frode Eldegard Mindrebø og Merethe Ruud

Mindrebo's alligori over Kjell Askildsen

Christian Muri Clemetsen i atelieret

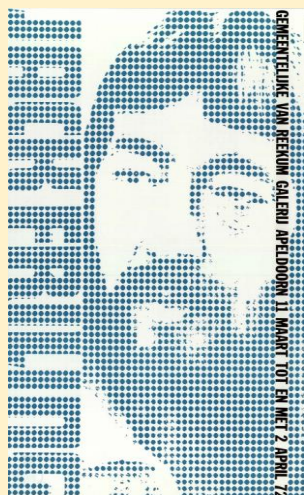
Museums-brønnen får glassgulv, sponsort av Saint-Gobain Ceramic Materials, Lillesand

KUNSTNERE I LILLESAND

At så mange kunstnere både foretrakk og foretrekker Lillesand som destinasjon, er forbausende lite omtalt. Vi ser at Anne-Cath. Vestly nå får et senter i Lyngdal, mens hennes 50 år lange forhold til Lillesand ikke blir nevnt.

At Christian og Oda Krohg kom i over 20 år til Lillesand om somrene, og har malt en rekke motiver fra kommunen, er heller ikke særlig kjent.

Vår store filmregissør Tancred og skuespiller og ballettdanserinne Lillebil Ibsen var andre prominente sommergjester. Etterkommerne har fortsatt eiendommer i kommunen.

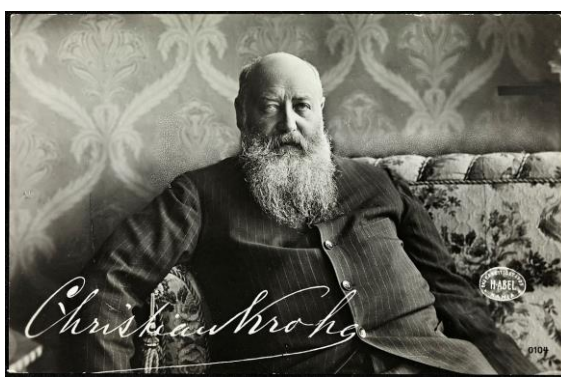
Museet sporte opp en kunstmaler som bodde en del år på Solheim gård i Bergstø, Jack Friling Tandberg (1927-2000). Her innredet han atelier som fortsatt er der. Etter å ha flyttet, ble han æresborger i flere byer i Italia. Og det sies at det henger et bilde av ham i Det hvite hus i Washington

Arnulf Øverland, Inger Hagerup og Herman Wildenvey har skrevet dikt til kommunen. Og mange, mange flere kunne nevnes. På museet ble det utarbeidet en liste med over 170 kunstnernavn med tilknytning til Lillesand. Det er et håp om at det skal bli en bok av dette en dag.

De mest betydningsfulle gjestene var nok dog Knut Hamsun og Gabriel Scott, siden begge har skrevet bøker, ja, *klassikere*, med utgangspunkt i Lillesand kommune.

Krohg brukte den lokale losen i Høvåg til modell på dette bildet som henger på slottet i Oslo.

Christian Krohg (1852-1925)

Lillebil Ibsen (1899-1989)
Foto: Morten Krogvold

"Et menneske kommer til verden, det vandrer rundt i en ham av støv, det lever og spreller og strir en tid, det trekkes med sykdom og urett og savn. Så dør det og går i glemme og blander sitt støv stille med jorden. Markus står det kanskje på brettet, hvad for en Markus var det?" Åpningssetningen i "Kilden"

GABRIEL SCOTT (1874-1958) hadde kjærlighet til sine medmennesker, og skrev ofte om de små i samfunnet. Han var glad i å gå på jakt og kunne ta lange turer med sin kamerat Johannes Snemyr (bildet) på Kvanneid pensjonat i Høvåg. Snemyr var en fantastisk forteller og skal ha gitt inspirasjon til mange av Scotts fortellinger.

Scott utgav romanen "Kilden" eller *Brevet om fiskeren Markus* i 1918. Handlingen foregikk i Brekkestø. På 100-årsdagen for utgivelsen kom en ny praktutgave. Gabriel Scott Selskabet stod for utgivelsen og sammen med museet har vi gjenskapet hjemmet til Markus bak Museumsbutikken. Dette er nøyksomhetens stue, slik som mange hjem kunne være i tidligere tider langs sørlandskysten og derfor også representativt utover selve romanen.

Ildsjelene bak Markusrommet: Anders Bjørnholmen, Karin Othilie Mollestad, Ingjerd Modal og Sven Øverbø

"Ak, der foregaar mangt i den menneskelige Sjæl!"
Mysterier s.236,237

KNUT HAMSUN (1859-1952) kom til Lillesand den 12.juni 1890 og skrev det meste av romanen *Mysterier* her. Liksom Nagel i boken, tok han inn på hotel (Jomfru Gulbrandsens hotell) og fikk en klaverspillende nabo, "Minutten". Til sin forlegger skrev han: *Minutten bor i Lillesand, hans virkelige navn er Grøgaard. Jeg har ikke skaanet Manden, jeg talte daglig med ham."*

Hans Jacob Grøgaard var sønn av Johannes Grøgaard som bygget museumsbygningen i 1827. Han ble kalt Minutten i virkeligheten også, og skal senere ha lest boken og blitt dypt såret. Han hadde ingen mulighet til å ta igjen mot en raffinert forfatter på vei mot verdensry. Konflikten er den samme som er kjent i dag hvor familier har følt seg uthengt av forfattere. Knut Hamsun ble tildelt Nobelprisen i litteratur i 1920.

Pål Osjord laget et eget mysteriekammer i forbindelse med utstillingen på museet. Han kjemper for at kommunen skal feire den 12.juni hvert år med en mysteriefestival.

Museet fikk i forbindelse med en omvisning en flott gave: førsteutgaven av «Mysterier» fra 1892 av Paul og Siri Larsen

Vi hadde sitatskilt av kjente kunstnere rundt omkring i byen, og noen sitater ble nedtegnet på asfalten. Et skilt med sitat av Morten Harket ble stjålet. Skiltene inngikk i museets sommerkonkurransen. Av andre kunstnere, var det sitater av Anne-Cath. Vestly, Arnulf Øverland, Gabriel Scott, Morten Harket, Hilde Eskild, Lars Emil Nielsen, Ferdinand Finne og Kjell Askildsen.

Knut Hamsun (1859-1952):

"Han ser paa Manden, stirrer ham ind i Ansigtet; det hæsligste Fjæs skuler ham imøde, - det er Minutten"

Fra "Mysterier"s.513

Hans Jacob Grøgaard d.y. (1835-1909)

ANDRE ARRANGEMENTER

Kulturskolen hadde konsert på museet i april og Elin Stoveland holdt foredrag på 17.mai om "Almennyttige Kundskaber": Et dykk i 1800-tallets Folkemagasiner. Veldig fornøydelig at trykk fra Lillesand også var med.

Museumsnemndas formann, Helge Røed, holdt foredrag både på museumsåpningen, om «Utviklingen fra kunstnerkommune til turistdestinasjon», og senere om sin egen bok, «Ola Tiltak». Han stod også for museets bidrag til **Kulturminnedagene** i september med «En vandring i Lillesands industrihistorie», sammen med Alvhild Gulbrandson.

Kulturnatta ble feiret med brask og bram i museumsbakgården med nifse spøkelser. Over 180 barn og små voksne ble skremt!

FRIVILLIGHETSPRISEN

Lillesand by- og
sjøfartsmuseums
Venner fikk
Lillesand
kommunes
frivillighetspris
2018

På Lillesand kommunes årlige kulturkveld fikk museumsvennene årets frivillighetspris. Sjelden har vel noe vært mer fortjent enn denne!

Mellom 40 og 50 frivillige la i 2018 ned rundt 2.850 timer i gratis arbeid for museet i de forskjellige gruppene: Bok - gjenstands- og fotoregistrering, snekkerverksted, Markusrommet, veveverksted, hagearbeid, dugnadshjelp og drift av Museumsbutikken. Dessuten var det utstillingsorganisering for kunstnere på Tollboden og utstillingshjelp. Til det siste fikk vi ekstra hjelp fra Grimstad, Oslo og helt fra Danmark.

Julemarkedet ble avholdt i samarbeid med Lillesand Rotaryklubb. Veldig populært og veldig godt besøkt med Odd Eigeland i full gang med lefsebakst på grovkjøkkenet og åpent snekkerverksted og brannutstilling. Mange boder i bakgården med blant andre Vestre Moland og Lillesand Historielag.

Forfatter Elin Stoveland

«Ole Høiland»

Elever fra teaterlinjen på Dahlske, under Anne Bjørkviks ledelse, stod for nifse spøkelser i museumsbakgården på Kulturnatta.

Ole Høiland gikk igjen i kjelleren!

Bjørn Knudsen presenterte boken «Tider som møtes» på julemarkedet i museumsbakgården.

MUSEUMSNEMNDA

Museumsnemnda har en sentral oppgave som støtteorgan for museet og som forum for museale drøftelser. Nemnda har gjennom året avholdt 9 regulære møter. Nemndsmedlemmer har også hjulpet til ved arrangementer og på dugnadsarbeid. Nemnda er legatstyre for Fam. Henrik Hansens legat, men det ble ingen utbetaling i 2018.

Følgende er med i museumsnemnda for perioden 2015-2019: Helge Røed (leder), Elisabeth Franck Danielsen (sekretær), Lise Andersen, Kristen Edvard Skaar, Anne Bjørkvik og Hege Marie Holthe. Varamedlemmer: Jan Erling Tobiassen og Nils Martinius Justvik. Dessuten blir leder av Lillesand by- og sjøfartsmuseums Venner, Erlend Helling Larsen, innkalt til møtene. Elin Hegli Bugge har steppet inn for Erlend, når han har vært forhindret.

LILLESAND BY- OG SJØFARTSMUSEUMS VENNER

Venneforeningens styre har i 2018 bestått av Erlend Helling Larsen (formann), Jonathan Sanders (butikkansvarlig), Elin Hegli Bugge (sekretær og nestformann), styremedlemmene Dag Ellefsen og Anne Karin Thorup Bjorvand, med Sven Øverbø og Anders Bjørnholmen som varamedlemmer. Valgkomiteen var Åsne Svendsen, Gerd Meyer-Hansen og Odd Eigeland. Carl Jon Hansen stod for regnskapet, og Per Tollef Knudsen var revisor. Medlemsbasen har registrert 220 medlemmer.

DUGNADSARBEID VED MUSEET

Utover det store arbeidet som legges ned i Museumsbutikken, har det vært en flott innsats i dugnadsgrupper innenfor registrering (foto, tekstiler, gjenstander, bøker), snekkerverksted, veveverksted, fotografering og utstillingsarbeid, vakthold og arrangementshjelp, oppussing av annekset (Markusrommet) og drift av kunstutstillingslokaler. Vi hadde 'vårinn' i april hvor frivillige hjalp til med å gjøre museumsbakgård og hage klar til sommersesongen.

Totalt ble det registrert 858 oppmøter av frivillige i 2018. Det ble registrert 2.856 nedlagte arbeidstimer. Tallet er egentlig en god del høyere, siden mye av det frivillige arbeidet ikke blir registret. Skulle de frivillige ha fått betaling for det som er blitt registrert, med for eksempel kr.200,- pr. time, hadde det tilsvart over en halv million kroner!

MUSEUMSBUTIKKEN

De frivillige bak Museumsbutikken skaper et økonomisk fundament for selve museets virke. Dessuten er butikken en fin attraksjon i seg selv. Vareutvalget gir et godt innblikk i hva som produseres av kunsthåndverk i området vårt, i tillegg til eldre og nyere lokallitteratur og suvenirer. Museumsbutikken holdt i 2018 åpent i hele museumssesongen og i adventstiden. Dette er mulig takket være flott innsats fra butikkansvarlig Jonathan Sanders, Elin H. Bugge og de rundt 20 tilkallede vaktene. Fordi butikken går med overskudd, fikk museet gjennom året økonomisk støtte til både utstillingskostnader og oppgradering av rullegardiner.

FOTOGRUPPEN

Fotogruppen holder til på Tollboden. De møtes flere ganger i uken. Vi har fått tilgang til mange interessante fotoalbum, og til nå er rundt 500 av bildene blitt scannet og beskrevet og lagt ut på nett, se selv på www.agderbilder.no.

Abonnement på Agderbilder koster kr.5.500,- i året, som betales av museets driftsbudsjett. Fotogruppen består av Niels Damgaard, Vidar Sørbotten, John Gustav Johansen, Bergliot Øie Johansen, Johan Knudsen og Torodd Hansen.

REGISTRERING:

Gruppene som står for tekstil, bok og gjenstandsregistrering fortsetter for fullt, og mer enn 600 gjenstander er nå digitalisert i museumsprogrammet Primus. Det er Svein Eirik Aslaksen, Aase Bach Kristensen og Alvhild Gulbrandson som står for registreringen. Museets boksamling av hovedsakelig fag- og lokallitteratur blir stadig oppgradert av Arild Nielsen og Niels Damgaard. Boksamlingen vises på denne internettadressen:

<https://www.librarything.com/profile/Lillesandmuseet>

SNEKKERVERKSTEDET

Odd Eigeland, Vidar Sørbotten og Pål Osjord, har lagt ned en stor innsats på Snekkerverkstedet. Her har det vært opprydning, reparasjoner og finjusteringer av maskinene, og det har vært arbeidet med oppussingen av museets pram. Men størst innsats har det vært nedlagt i den nye lemmen til gjødselkjelleren i museumsbakgården. For å virkelig se det store arbeidet, må man imidlertid åpne lemmen opp!

VEVEVERKSTEDET

Gruppen startet opp på høsten 2018 og har bestått av Solveig Vassbotn, Åsne Svendsen, Inger Mosgren og Åse Bach Kristensen. Solveig Vassbotn har satt opp de to vevstolene, men nå kommer det sving på resten av rommet også. Vi var så heldige å motta kr.20.000,- til etableringen av verkstedet av Lillesand Kvinne- og familielag, via Inger Mosgren, som gjorde at vi hadde råd til designhjelp fra Rita Strandmyr ved Skiltverkstedet. Vi regner med at det vil stå ferdig i 2019.

MARKUSROMMET

Det har vært intensiv jobbing på Markusrommet frem til åpningen, den 20. juni 2018. Da stod det klart, og på åpningen ble også jubileumsutgaven av «Kilden» av Gabriel Scott lansert. Den ble opprinnelig ble utgitt i 1918. Ildsjelene bak arbeidet har vært Anders Bjørnholmen, Karin Othilie Mollestad, Ingjerd Modal, Sven Øverbø og Kristen Heldal.

«Se bare karaflel der på bordet. Den var utav fineste blått glass med pålimte perler og ringer av gull, den pyntet og lyste i hele stuen og var til vase på samme tid.» Kilden, s.15.

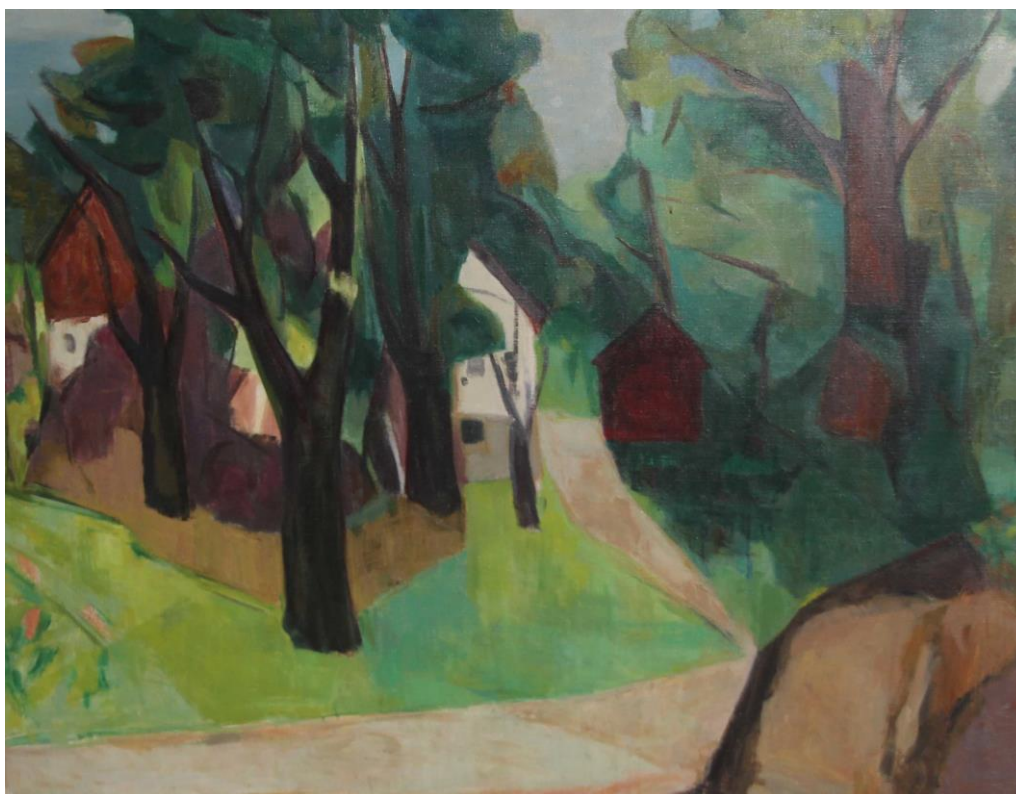
GENERELL HJELP

Vi har et korps av frivillige som stiller opp ved arrangementer og annet forefallende arbeid, og her må særlig Elisabeth Franck Danielsen, Lise Andersen, Helge Røed, Elin Hegli Bugge, Sven K. Øverbø, Vidar Sørbotten, Pål Osjord, Odd Eigeland, Åsne Svendsen, Marit Ziegler, Tove Elisabeth Svendsen, Frederik Schulz og Kristen Edvard Skaar nevnes. Alvild Gulbrandson har hjulpet med opplæring av sommerguidene, ikke minst i museumsrengjøring. Sven H. Svendsen fra Lillesand Sjømannsforening spanderer ofte en kaffetår. I tillegg kommer den store innsatsen til fotograf Trygve E. Tønnesen, som utover å stå for fotoutstillinger, også har fotografert begivenheter på museet sammen med fotograf Arne Lunde fra avisen «Kristiansand».

Fra Lillesand kommune må nevnes Terje Elseth, som har bidratt til trykkingen av mange plakater. Siv D. Risdal Larsen er en god hjelp til å få det formelle i orden rundt ansettelse av sommerguider, og kultursjef Magne Haugen bidrar med både musikk og kommunal rådgivning. Kommunetorget, Arkivet, Struktur1 og IT ved Andreas Brovig og John Graneng er gode å spørre til råds. Tidligere ordfører Arne Thomassen stilte opp for museet ved både store og små arrangementer.

LÅN AV GJENSTANDER

Ikke bare dugnadshjelp, vi får også hjelp på annen måte gjennom lån. Vi fikk låne en mengde gjenstander og bilder til utstillingen i 2018. Verdifulle malerier, noen verdt flere hundre tusen kroner, gjorde utstillingen til en helt spesielt severdig opplevelse. Det var private utlån malt av kunstnere som en gang holdt til i Lillesand og noen bilder med motiver fra Lillesand. Og det var kunstnere som lånte ut sine egne bilder, som eksempelvis Frank Brunner og Ronald Jacobsen. En stor takk til alle som turte å låne ut. Det er på den måten vi kan ha flotte utstillinger for små penger her på museet!

Ett av mange lån fra lillesandere: maleri av Thorbjørn Lie-Jørgensen (1900-1961).

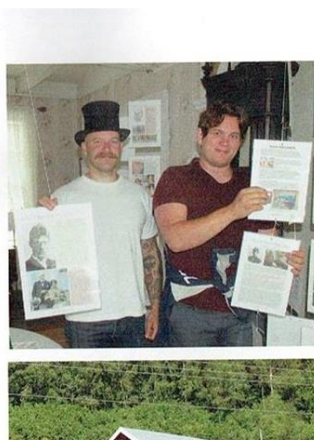
SOMMERGUIDER

Vi har fått strålende tilbakemeldinger på sommerguidene Mikkel Granrud, Åshild Danielsen og Frode A. Røsstad, og sommersesongen gikk som en drøm. I tillegg hadde vi utplassert tre 16åringer fra kommunen: Daniel Brokke, Olav Hagestad Nag og Rakel Tomine Voje Steen. Dette gjorde at vi i 2018 rakk over større oppgaver enn det vi normalt pleier, som for eksempel istandsettelsen av seil- og blokkmakerverkstedet. Alle loft ble dessuten støvsugd og ryddet.

OMTALE

Foruten omtale i Lillesands-Posten, kom museet med i programmer på Radio L og på Sørlandssendinga. Vi var også i Agderposten og hadde to oppslag i ukebladet «Familien».

MUSEET I UKEBLADET «FAMILIEN» – to ganger!

KUNSTNERKOMMUNEN

Utstilling i Lillesand

172 NAVN BLE PRESENTERT på Lillesand by- og sjøfartsmuseum denne sommeren. Mikkel Granrud (26) og Frode Røsstad (35) hjalp museumsbestyrer, Anne Sophie Høegh-Omdat med å rigge til en utstilling om kunstnerkommunen – med kjente navn som Morten Harket, Anne Cath Vestly, Gabriel Scott og Frank Brunner.

– Lillesand har virkelig hatt mange kunstnere bosatt i kommunen i løpet av 150 år. Forfattere, malere, skuespillere og operasangere. Alle kategorier av folk som har gitt noe til Lillesand. Mange historier som svært få kjenner til kommer frem, forteller de to.

Mikkel jobber på museet på femte året. Han studerer til daglig musikk ved Universitetet i Agder (UiA) i Kristiansand. Tømmer og møbelsnekker Frode er en håndverker som tar videreutdanning, etter å ha seilt på tradisjonelle seilskip som tømmermann i flere år.

– Vi vil takke for alt vi har fått låne rundt forbi til denne spennende utstillingen. Nå er vi glade for å ha tilbakelagt en tid der vi har samlet inn mange navn og historier til disse.

TEKST OG FOTO: Arnt Georg Arntzen

ØKONOMI

Netto driftsbudsjett for 2018 lå på omtrent samme nivå som i 2017, på kr.608.000,-, som er særdeles lavt i forhold til andre museer vi kan sammenligne oss med. Aust-Agder fylkeskommune bidro, via AAMA (Aust-Agder Museum og Arkiv), med kr.242.000,-. Budsjettet inkluderer lønn til bestyrer, lønn til sommerguider, utstillinger og drift. I tillegg belastes museets budsjett den høye kostnaden til registreringsprogrammet Primus. For museumsbestyreren betyr det lave budsjettet ingen deltakelse på kurs, konferanser eller møter i for eksempel Museumsforbundet, selv om det kunne være behov for faglig påfyll og museumskollegialt samvær. Det hadde heller ikke vært mulig med utstillingene i Tollboden, hovedmuseet eller alle skiltene i byen, om ikke det hadde vært for det ekstra tilskuddet fra museets venneforening på kr.40.000,-. Det er ikke til å få sagt ofte nok, hvor betydningsfullt bidraget fra venneforeningen er for museet!

INNTEKTER

Museets egne inntekter var på rundt kr.178.000,-. Alle skoler, barnehager og flyktningmottak kommer gratis inn, og det er gratis adgang til Tollbodens og Museumsbutikkens bakenforliggende utstillinger. Entré til hovedbygningen kostet kr.40,- for voksne og kr.10,- for barn. Som i foregående år, har vi hatt billett fellesskap med Meta Hansen-huset, som betyr at én billett gir adgang begge steder. Selv om vi begge taper inntekter, regner vi samarbeidet som så viktig at vi vil fortsette med det.

SAMARBEID

Vi har vært glade for samarbeidet med Gabriel Scott Selskabet, Fotofellesskapet Visuelt Bedrag, Vestre Moland og Lillesand Historielag, Høvåg museums- og historielag, Kulturskolen, Lillesand Folkebibliotek (Scott-arrangement), Lillesand kommunes kulturkontor, Verven Kystkultursenter, Lillesand Rotaryklubb (julemarkedet), Handelsstanden (Kulturnatta), Meta Hansen-huset (billetter), LUS – Lillesand Ungdomsskole (leirskoler) og KBR (Kristiansand Brannregion, opplæring i brannsikkerhet).

Vi har hatt et veldig godt samarbeid med vaktmester Magne Pedersen og Håkon Boge fra ETD, som har vært fantastiske til å sørge godt for det byggetekniske ved museet i 2018, ikke minst ved laftearbeidet i bakgården som ble svært omfattende. De stiller også flott opp for museet med mange av de utlegg det har vært til snekkerverkstedet og "Markusrommet".

SLUTTORD

Alt i alt ble 2018 et veldig godt museumsår med rekordbesøk og offentlig anerkjennelse gjennom Frivillighetsprisen for det store arbeidet som legges ned ved museet av frivillige. Utstillingen om kunstnere i Lillesand var omfattende og avdekket et stort felt som ikke har vært ordentlig påaktet tidligere. Det er et stort håp om at det en dag kan bli en bok av det omfattende materialet som ble samlet inn. Det er ikke helt galt å si at Lillesand var Norges svar på Danmarks Skagen. Gjennom 150 år har kommunen vår vært møtested for de største kunstnernavn i Norge fra musikken, litteraturen, filmen, kunsten og dansens verden. De møttes på pensjonatene og leide hytter og bodde innlosjert hos private. Anne-Cath. Vestly og hennes familie bodde i Skolegata hos en gammel dame som selv flyttet ut i uthuset når de kom. Mange endte med å kjøpe ei hytte eller et landsted og har dermed hatt betydning for kommunen i lang tid.

Vi slutter av med en historie om maler og forfatter Ferdinand Finne (1910-1999) som kjøpte hus på Langøya og hadde dette fra 1945 til 1957. Her fikk han besøk av sin gode venn, komponisten Arne Nordheim. De fikk servert fiskesuppe med portulakk av hans husholderske, frøken Nilsen, og den ble Nordheim så begeistret for at han komponerte «Portulakk-kvartetten». Denne ble senere blant annet fremført i Finnes begravelse. Museet fikk etter mye strev tak i portulakk, og disse kom naturligvis med i utstillingen!

Lillesand, 19.02.2020.
Anne Sophie Høegh-Omdal,
museumsbestyrer

(På grunn av komplikasjoner i 2019, ble årsmeldingen for 2018 forsinket)